

ПО ВЕРТИКАЛІ Й ПО ГОРИЗОНТАЛІ

Все на світі має свій кінець. От, скажімо,— імперія. Існувала собі і сто років, і двісті, і п'ятсот, а там, дивись,— і нема імперії.

Або в сімейному житті. Чоловік працює і дружина працює. Він прийшов з роботи, на тахті вивернувся і дивиться собі коли футбол, коли хокей, коли фігурне катання — як стрункенькі дівчатка на льоду бігають.

Що ж до дружини, то вона в цей час танцює біля плити на предмет вечері. А вже пізніше, коли її рідний чоловічок в газету зануриться, заходить посуд мити.

Проте, знову ж таки, все на цьому світі має свій кінець. І виходять вони на пенсію. Чоловік і жінка. На заслужений відпочинок. Жінка трохи раніше, чоловік трохи пізніше.

Але чи так уже багато змінюється після цього в їхньому житті?

Чоловік — що? Пішов, прогулявся, з друзями погномів, у скверіку в шахи пограв, знову ж таки з періодичною пресою ознайомився.

А в жінки одне... «Сусідко,— чується крізь вікно з двору,— в магазині напроти свіжу рибу вивантажують! Такі коропчики, що цюм та люлю!» — «Біжу!»

І біжить. Або: «Сусідко, огірочки зелені в овочевому є!» — «Біжу!» Або: «У «Побутхімію» новий засіб для чистки меблів привезли!» — «Біжу!»

Ну, сказати точно, що так-то вона вже й біжить, не можна — роки не ті, не дев'ятнадцять і навіть не тридцять дев'ять, але біжить, як може.

Що ж до чоловіка, то він в цей час або поглиблює свої знання і ерудицію шляхом роботи над періодичними виданнями, або культурно відпочиває за шахівницею, або...

Так от, про «або». В родині, про яку йтиметься, все, стосовно жінки, було так, як зазначалося вище. Ніна Володимирівна і за рибою бігала, і обід варила, і чистоту в квартирі підтримувала.

А Іван Павлович... В шахи не грав. Без особливих на те причин по свіжому повітрю не вештався, з друзями спілкувався

в плані: «Добрий день! Як здоров'я? Як тиск? Де відпочиваєте цього літа? Бувайте мені здорові!» От і все.

Зате було у Івана Павловича одне-єдине захоплення, або, як сказав би поет, «одна, но пламенная страсть». Іван Павлович розв'язував кросворди. З раннього ранку і до пізнього вечора. Навіть сні йому снилися то по горизонталі, то по вертикалі. Часом, коли видавалося якесь нестандартне слово, а Іванові Павловичу не хотілося з полиці діставати том енциклопедії, він гукав на кухню:

— Ніночко, пробач, що відриваю від роботи. Перша літера «ча», предмет сервізу. Не підкажеш?

Ніна Володимирівна поспіхом кришила буряки на борщ, бо ще мала намір підбігти в овочевий купити зеленої цибулі. Проте відгукувалася відразу:

— Чашка!

— Чашка? Справді, як я сам не додумався. Спасибі!

На якийсь час ставало тихо. Іван Павлович мовчки ворухив губами, а Ніна Володимирівна, накришивши буряків, накидала на себе палто, хапала господарську сумку і блискавично залишала квартиру. Коли вона поверталася, на ній чекала меса невіршених питань:

— Ніночко, по горизонталі, непарнокопитне, чотири літери?

— Кінь!

— К-і-н-ь! Чотири літери і як влип по горизонталі. А тепер...

— Ваню, може, ти пішов би та килимок витрусив?

— Чекай! Та-ак... По вертикалі на «е» дев'ять літер. Засіб для натирання підлоги...

— Едельвак!

— Ану, ану! Точно! Ну, як це ти так здорово вгадуєш! Обдарування в тебе якесь особливе чи що? Ти б сама могла кросворди складати. Та-ак, тепер по горизонталі...

— Ваню, ти б...

— Зараз, зараз! Значить, по горизонталі ми маємо слово із семи літер, перша — «пи» — предмет для прибирання квартири...

— Пи-ло-сос!

— Точно! Стало, як вліте! Ну, Ніночко, ти в мене геній!

— А ти в мене хто? Квартирант? Та доки ж я буду сама і по горизонталі, і по вертикалі, і на кухні, і по магазинах, і в квартирі чистоту підтримувати, шти-білити, а ти й за холодною водою не берешся! Доки воно так буде?

— Ніночко, так...

— Ні, не так! Так було досі, але більше не буде! Ти, кросворднику нещасний, у мене дзигою закрутишся, ти...

І пішло, і поїхало! Хто одружений, той добре знає, що буває, коли дружина виходить з берегів.

Так от, відносно того, що все на світі має кінець. Імперії стародавні вже які були, а на порохно розсипались, а порядок у домі Ніни Володимирівни та Івана Павловича таки здорово змінився. І по вертикалі, і по горизонталі.

Не даючи чоловікові опам'ятатися і вжити якихось контрзаходів, Ніна Володимирівна раучко і назавжди оволоділа ініціативою:

— Повна раковина посуду! Помий! Тарілки найперше. Та-ріл-ки. Починається на «та», сім літер. Мий по горизонталі так, щоб по вертикалі черепки у сміттєпроводі не полетіли.

— Та я...

— Не перебивай! Помієш посуд, вогненькою ганчіркою протреш люстру. На «ли», із шести літер. Протиратимеш обережно, щоб люстра з вертикалі у горизонталь не перемістилася.

— Ніночко...

— Далі. Впорасешся з люстрою, візьмеш авоську, висить по вертикалі за дверима. Підеш в овочевий, візьмеш вісім кілограмів картоплі. Засиплеш у ящик на балконі. Ящик — на «я», по горизонталі, із кількох літер, полічиш сам.

— Ніночко, та я ж до вечора...

— Будеш чухатись, то й до завтра не впорасешся. Це ще не все. Потім підеш у «Хімчистку», перша літера «хі». Так от, у «Хімчистці» забереш свій плащ і мій жакет.

— А до котрої години «Хімчистка» працює?

— Бачиш, ти й такої простої речі не знаєш. Тільки що, лізеш у енциклопедію або гукаєш: «Ніночко!»

Іван Павлович зробив мляву спробу опору:

— Так в енциклопедії не написано, до котрої наша «Хімчистка» працює...

Але Ніна Володимирівна цю заяву сприйняла як неофіційну, тобто взагалі проігнорувала:

— Тепер ти в мене багато чого нового визнаєш, і не з енциклопедії, а з життя!

І вона не помилилася. Іван Павлович бере авоську (на «а»), заходить у ліфт, спускається (по вертикалі), а далі в нього стільки тх справ і по горизонталі, і по вертикалі, що чуб свердлом стає. З боку Ніни Володимирівни контроль за виконанням різних господарських справ не послаблюється, отже, Іван Павлович все більше втягується в роботу. І ця робота, як не дивно, збагатила його безліччю різних корисних знань.

Кросворди Іван Павлович розв'язує, як і раніше, до того ж швидше, ніж раніше. Бо рідна жінка в магазин зганяє і для кросворда час виділяє.